

Media ja lehdistö

Euroopan unionin tuomioistuin
LEHDISTÖTIEDOTE nro 75/19
Luxemburgissa 18.6.2019

Tuomio asiassa C-591/17
Itävalta v. Saksa

Saksan vinjetti, joka maksetaan liittovaltion teiden käyttämisestä henkilöajoneuvoilla, on unionin oikeuden vastainen

Tämä maksu on syrjivä, koska sen taloudellinen rasitus kohdistuu käytännössä ainoastaan muissa jäsenvaltioissa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajiin ja kuljettajiin

Vuonna 2015 Saksa antoi oikeussäännöt, joilla otetaan käyttöön maksu liittovaltion teiden, moottoritiet mukaan lukien, käyttämisestä henkilöajoneuvoilla: infrastruktuurin käyttömaksu.

Tällä maksulla Saksa aikoo siirtyä verotukseen perustuvasta rahoitusjärjestelmästä osittain rahoitusjärjestelmään, joka perustuu periaatteisiin ”käyttäjä maksaa” ja ”saastuttaja maksaa”. Tämä maksun tuotto kohdennetaan kokonaisuudessaan tieinfrastruktuurin rahoittamiseen ja sen määrä lasketaan ajoneuvon moottorin tilavuuden, käyttövoiman ja päästöluokan perusteella.

Saksassa rekisteröidyn ajoneuvon omistajan on maksettava infrastruktuurin käyttömaksu vuosivinjetin muodossa, ja sen määrä on enintään 130 euroa. Ulkomailla rekisteröityjen ajoneuvojen omistajan tai kuljettajan on maksettava maksu ainoastaan, jos hän käyttää moottoriteitä. Tällöin on mahdollista valita kymmenen päivän vinjetti (2,50–25 euroa), kahden kuukauden vinjetti (7–50 euroa) tai vuosivinjetti (korkeintaan 130 euroa).

Samanaikaisesti Saksa on säätänyt, että siitä lähtien, kun infrastruktuurin käyttömaksun kerääminen aloitetaan, Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat saavat ajoneuvoverovapautuksen, jonka määrä on vähintään yhtä suuri kuin heidän maksamansa käyttömaksun määrä.

Itävalta katsoo, että infrastruktuurin käyttömaksun ja Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen ajoneuvoverovapautuksen yhteisvaikutus sekä infrastruktuurin käyttömaksun käyttöönottoa ja soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ovat unionin oikeuden ja erityisesti kansalaisuuteen perustuvaa syrjintää koskevan kiellon vastaisia.

Pyydettyään lausuntoa komissiolta – joka ei antanut lausuntoa asianmukaisen määräajan kuluessa – Itävalta nosti unionin tuomioistuimessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen Saksa vastaan.¹ Tässä oikeudenkäyntimenettelyssä Alankomaat tukee Itävaltaa, kun taas Saksa tukee Tanskaa.

Tämänpäiväisessä tuomiossaan unionin tuomioistuin toteaa, että **infrastruktuurin käyttömaksun ja ajoneuvoverovapautuksen, josta hyötyvät Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat, yhteisvaikutus merkitsee kansalaisuuteen perustuvaa välillistä syrjintää sekä tavaroiden vapaan liikkuvuuden ja palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteiden loukkaamista.**

Kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kiellon osalta unionin tuomioistuin toteaa, että Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajien vapauttaminen ajoneuvoverosta aiheuttaa

¹ Jäsenvaltion toista jäsenvaltiota vastaan nostamat jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevat kanteet ovat hyvin harvinaisia. Nyt kyseessä oleva kanne on seitsemäs yhteensä kahdeksasta unionin tuomioistuimen historiassa (ks. kuuden ensimmäisen osalta lehdistötiedote nro [131/12](#); kahdeksas asia on vireillä: Slovenia v. Kroatia [C-457/18](#)).

sen, että näiden omistajien maksama infrastruktuurin käyttömaksu kompensoidaan kokonaan siten, että kyseisestä maksusta aiheutuva taloudellinen rasitus kohdistuu tosiasiallisesti yksinomaan muissa jäsenvaltioissa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajiin ja kuljettajiin.

On totta, että jäsenvaltiot voivat laillisesti muuttaa tieinfrastruktuurinsa rahoitusjärjestelmää korvaamalla verorahoitukseen perustuvan järjestelmän rahoitusjärjestelmällä, jossa kaikki käyttäjät, mukaan lukien muissa jäsenvaltioissa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat ja kuljettajat, jotka käyttävät tätä infrastruktuuria, osallistuvat rahoitukseen, jotta kaikki nämä käyttäjät osallistuisivat oikeudenmukaisella ja oikeasuhteisella tavalla tieinfrastruktuurin rahoitukseen. Tällaisen muutoksen on kuitenkin oltava unionin oikeuden ja erityisesti syrjimättömyysperiaatteen mukainen, mikä ei tässä asiassa toteudu.

Nyt esillä olevassa asiassa Saksan kantaan ei voida yhtyä varsinkaan silloin, kun se väittää, että ajoneuvoverovapautus, josta hyötyvät Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajat, heijastelee siirtymistä sellaiseen tieinfrastruktuurin rahoitusjärjestelmään, jossa kaikki käyttäjät osallistuvat rahoittamiseen periaatteiden ”käyttäjä maksaa” ja ”saastuttaja maksaa” mukaisesti.

Koska Saksan liittotasavalta ei ole toimittanut mitään täsmentäviä tietoja verovaroilla tapahtuvan liittovaltion infrastruktuurin rahoituksen laajuudesta, se ei ole millään tavalla osoittanut, että Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajille verovapautuksen, jonka määrä vastaa vähintään niiden maksaman infrastruktuurin käyttömaksun määrää, muodossa myönnetty kompensatio ei ylittäisi mainitun maksun määrää ja olisi siis asianmukainen.

Lisäksi Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajien osalta infrastruktuurin käyttömaksu on aina vuosimaksu eikä omistajalla ole mahdollisuutta valita lyhyemmän ajan vinjettiä, jos se vastaa paremmin sitä, kuinka usein hän käyttää näitä teitä. Nämä tekijät yhdessä sen seikan kanssa, että ajoneuvoverovapautuksen määrä vastaa vähintään kyseisen maksun määrää, osoittavat, että periaatteisiin ”käyttäjä maksaa” ja ”saastuttaja maksaa” perustuvaan rahoitusjärjestelmään siirtyminen koskee tosiasiallisesti yksinomaan muissa jäsenvaltioissa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajia ja kuljettajia, kun taas Saksassa rekisteröityjen ajoneuvojen omistajiin sovelletaan edelleen verorahoitusta koskevaa periaatetta.

Saksa ei ole myöskään osoittanut, miten todettu syrjintä voitaisiin oikeuttaa ympäristönsuojeluun liittyvillä näkökohdilla tai muilla näkökohdilla.

Tavaroiden vapaa liikkuvuuden osalta unionin tuomioistuin toteaa, että riidanalaiset toimenpiteet ovat omiaan rajoittamaan muista jäsenvaltioista peräisin olevien tuotteiden pääsyä Saksan markkinoille. Infrastruktuurin käyttömaksu, joka ainoastaan kyseisiä tuotteita kuljettavien ajoneuvojen on maksettava, on nimittäin omiaan lisäämään kuljetuskustannuksia ja tämän seurauksena kyseisten tuotteiden hintaa, mikä vaikuttaa niiden kilpailukykyyn.

Palveluiden tarjoamisen vapauden osalta unionin tuomioistuin toteaa, että riidanalaiset kansalliset toimenpiteet ovat omiaan rajoittamaan muusta jäsenvaltiosta peräisin olevien palvelujentarjoajien ja palvelujen vastaanottajien pääsyä Saksan markkinoille. Infrastruktuurin käyttömaksu on nimittäin ajoneuvoverovapautuksen vuoksi omiaan joko lisäämään näiden palveluntarjoajien Saksassa tarjoamien palvelujen kustannuksia tai lisäämään kustannuksia, joita näille palvelujen vastaanottajille aiheutuu matkustamisesta tähän jäsenvaltioon palvelun vastaanottamiseksi.

Sen sijaan unionin tuomioistuin toteaa – toisin kuin Itävalta väittää – etteivät infrastruktuurin käyttömaksun käyttöönottamista ja soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ole syrjiviä. Nämä säännöt koskevat satunnaistarkastuksia, mahdollista kieltoa jatkaa matkaa kyseessä olevalla ajoneuvolla, infrastruktuurin käyttömaksun jälkikantaa, sakon mahdollista määräämistä ja vakuuden asettamista.

HUOMAUTUS: Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen sellaista jäsenvaltiota vastaan, joka ei noudata unionin oikeuden mukaisia velvoitteitaan, voi nostaa komissio tai jokin toinen jäsenvaltio. Jos unionin tuomioistuin toteaa, että jäsenyysvelvoitteita ei ole noudatettu, kyseessä olevan jäsenvaltion on toteutettava tuomion noudattamisen edellyttämät toimenpiteet mahdollisimman pian. Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio ei ole toteuttanut tuomion noudattamisen edellyttämiä toimenpiteitä, se voi nostaa uuden kanteen, jossa se vaatii rahamääräisiä seuraamuksia. Jos jäsenvaltio ei ole ilmoittanut direktiivin täytäntöönpanotoimenpiteistä komissiolle, unionin tuomioistuin voi komission ehdotuksesta määrätä seuraamuksista jo ensimmäistä tuomiota annettaessa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla julistamispäivänä

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamisesta on saatavilla "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106